

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 84/2011-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 335/2010 zo 16. decembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. februára 2011 doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu

v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 335/2010 zo 16. decembra 2010.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je vedľajšou účastníčkou občianskoprávneho konania na Okresnom súde Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 54/2006 o neúčinnosť právneho úkonu (neplatnosti darovacej zmluvy) a odporkyňou v druhom rade o určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu, ktorý je predmetom iného konania pod sp. zn. 12 C 197/2004.

Vzhľadom na to, že obe veci úzko súviseli, odporcovia (sťažovateľka) navrhli prerušiť konanie, pričom okresný súd im uznesením vyhovel a prerušil konanie o neúčinnosť darovacej zmluvy vedené pod sp. zn. 18 C/54/2006 svojím uznesením z 1. októbra 2010 až do právoplatného rozhodnutia vo veci sp. zn. 12 C/197/2004.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu však podali navrhovatelia odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol uznesením sp. zn. 7 Co 335/2010 zo 16. decembra 2010 tak, že uznesenie okresného súdu z 1. októbra 2010 sp. zn. 18 C/54/2006 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Sťažovateľka tvrdí, že uznesenie krajského súdu je arbitrárne a ústavne neudržateľné, pretože *„uskutočnený výklad hmotnoprávnych a procesnoprávnych predpisov (§ 42a OZ v spojení s čl. 109 O. s. p.) vykazuje značný stupeň arbitrárnosti“*.

Ďalej sťažovateľka poukazuje aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a v závere uvádza, že ochrana jej práv je *„nateraz v značnej miere znemožnená, keďže súdne konanie bude, na základe intencií odvolacieho súdu pokračovať, čo bude mať za následok nielen neúmerne navýšenie trov konania, ale bude zmarená možnosť dokazovania, keďže pred súdom nie je možné preukázať, že pohľadávka neexistuje. V právnom a demokratickom zriadení je takýto stav ústavne neudržateľný a súdne konanie nemožno označiť za spravodlivé a hospodárne.“*

Na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky zaručené v čl. 46 ods. 1, a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline vo veci vedenej pod spis. zn. 7Co/335/2010 zo dňa 16. decembra 2010 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Žiline spis. zn. 7Co/335/2010 zo dňa 16. decembra 2010 súd zrušuje a vec vracia na nové konania a rozhodnutie.

3. Súd priznáva sťažovateľke finančné zadostučinenie vo výške 1000 €, ktoré je Krajský súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Súčasťou sťažnosti bola žiadosť sťažovateľky o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 263/03, III. ÚS 218/07).

Sťažovateľka namieta porušenie svojich označených práv podľa ústavy a dohovoru uznesením krajského súdu zo 16. decembra 2010 sp. zn. 7 Co/335/2010 tým, že zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 18 C/54/2006 z 1. októbra 2010 o prerušení konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľka tiež tvrdí, že uznesenie krajského súdu je arbitrárne a ústavne neudržateľné.

Ústavný súd posúdil sťažovateľkou namietané rozhodnutie krajského súdu a zistil, že sťažnosť v tejto časti je zjavne neopodstatnená.

Z podstaty veci vyplýva, že *„okresný súd prerušil konanie až do právoplatného rozhodnutia vo veci sp. zn. 12C/197/2004“* na tom skutkovom, že do dedičstva bola prihlásená pohľadávka, ktorý sa týka predmetnej veci. Ide o pohľadávku v sume 303 281,20 Sk s prísl., *„ktorá vznikla - za života darkyne právnej predchodkyne odporkyne v rade 2) a od ktorej sa odvíja tento spor. Súd bol toho názoru, že v prípade, ak v dobe rozhodovania súdu o odporovacej žalobe sa daná pohľadávka ešte nestala vymáhateľnou a žalobca sa domáha jej priznania v inom konaní, je daný dôvod na prerušenie konania.“*

Proti uzneseniu okresného súdu v zákonnej lehote podali odvolanie navrhovatelia. Uviedli, že podľa ich názoru okresný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, následkom čoho bolo toto konanie prerušené nezákonne.

Krajský súd následne uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c) OSP, ktoré *«upravuje fakultatívnu možnosť súdu prerušiť konanie... V danom prípade došlo k prerušeniu konania, vychádzajúc z dôvodov uvedených prvostupňovým súdom, z dôvodu hospodárnosti konania, kedy podľa názoru okresného súdu sa v konaní prebiehajúcim pred tým istým súdom pod sp. zn. 12C/197/2004 rieši otázka, ktorá má zásadný význam aj pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Krajský súd sa v danom prípade nestotožnil s argumentáciou okresného súdu a odvolanie navrhovateľov považoval za dôvodné. Mal za to, že je na mieste pokračovať a vykonávať úkony smerujúce k rozhodnutiu veci. Ako vyplýva z obsahu spisového materiálu navrhovatelia sa svojim návrhom domáhajú dvoch nárokov, a to určenia neplatnosti darovacej zmluvy eventuálne vyslovenia neúčinnosti tejto zmluvy podľa ust. § 42a Občianskeho zákonníka. Krajský súd konštatoval, že procesný postup prvostupňového súdu v otázke prerušenia konania nie je správny. Okresný súd sa dôsledne nevysporiadal s otázkou, aký význam môže mať skončenie konania vedeného pod sp. zn. 12C/197/2004 pre prejednávanú vec. Závery prvostupňového súdu vychádzajúce z argumentácie odporcu o dôvodoch na prerušenie konania nie sú podľa názoru krajského súdu, správne. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (R 44/2001) zákonnému pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ zodpovedá pohľadávka, ktorú je možné úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní, t. j. jedná sa o pohľadávku, ktorá už dospela (je zročná), ktorá čo do svojej povahy nie je pohľadávkou naturálnou a ktorá však ani nevznikla, či už splnením, kompenzáciou, preklúziou, či z iného právneho dôvodu. Na základe uvedeného vymáhateľnú pohľadávkou možno teda charakterizovať ako pohľadávkou žalovateľnú, pohľadávkou, ktorej sa možno domáhať na súde. Okresnému súdu teda nič nebráni konať a posúdiť dôvody pre určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu, alternatívne rozhodnúť o neúčinnosti právneho úkonu s odkazom na citované rozhodnutie NS SR.*

Z uvedených dôvodov nie je dôvodné konanie prerušiť a pokračovať v konaní až po skončení veci vedenej pred Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 12C/197/2004...».

Vychádzajúc z rekapitulovaného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu sú zrejmé dôvody, na základe ktorých odvolací súd dospel k záveru o nesplnení podmienky na prerušenie konania, pričom tieto dôvody nemožno považovať za odporujúce pravidlám logiky alebo ich označiť v inom smere za neodôvodnené.

V súvislosti s prerušením konania je potrebné tiež dodať, že ide o uznesenie vydané v súlade s § 109 ods. 1 OSP, ktorým sa nerozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov sporu vo veci samej. Ústavný súd sa nenachádza v sústave všeobecných súdov, neposudzuje výklad jednoduchého práva ani zákonnosť a optimálnosť postupu okresného súdu a nie je ani nadriadeným súdom okresnému súdu ani krajskému súdu.

Ústavný súd pri svojom rozhodovaní vychádza z toho, že primárnou úlohou v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy nie je podávať výklad právnych predpisov, ktoré všeobecný súd v dotknutom konaní pred ním aplikuje. Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Výklad legislatívneho textu právnej normy a jeho uplatnenie všeobecným súdom musí byť v súlade s ústavou (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy) a ústavný súd iba posudzuje, či príslušný výklad právnej normy aplikovanej v konkrétnych okolnostiach prípadu (v danej veci ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c) OSP] týkajúci sa prerušenia konania je akceptovateľný alebo či nie je popretím jej účelu, podstaty a zmyslu.

Ústavný súd tiež pripomína, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania, a jeho návrhu nevyhovie, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Sťažovateľke krajský súd napokon neodoprel spravodlivosť, ibaže jej návrhu na pokračovanie konania v danom prípade nevyhovel, teda konanie neprerušil. Ústavou zaručené právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy i právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru pritom neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho ani účelovo chápať tak, že jeho naplnením je vyhovieť všetkým procesným návrhom účastníka konania (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96). Otázka posúdenia prípustnosti prerušenia konania je navyše otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02, I. ÚS 91/06).

Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného nezistil, že by postup krajského súdu v okolnostiach danej veci, ani jeho uznesenie sp. zn. 7 Co 335/2010 zo 16. decembra 2010 signalizovali príčinnú súvislosť s možným porušením označených práv sťažovateľky (hoci sťažovateľka má na to iný názor), a preto rozhodol pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, že sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2011